

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zamstvo Din 64.—
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljanje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: Cila stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/4 strani
Din 250.—, 1/8 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Slovenski gasilci!

Casopisna poročila so v zadnjem času povedala, da je gasilska zveza v Belgradu odstavila odbor gasilske zajednice v Ljubljani in da so bili imenovani v odbor novi moške. Gotovo so morali biti vzroki za tako postopanje zelo tehtni in mora biti torej zadeva za Slovence važna. Saj vemo, da imamo v Sloveniji več kot 30 tisoč gasilcev razdeljenih po 14 župah v 920 čet. Po veliki večini so gasilci dobro organizirani, uniformirani in tudi razmera dobro izveščani ter predstavljajo najmočnejšo slovensko organizacijo. Mogoče da razmere v gasilskih četah niso povsod take, kakor bi bilo želeli, gotovo pa je slovensko gasilstvo na zelo visoki stopnji. V gasilstvu delujejo po veliki večini najboljši slovenski moške in fantje z vso požrtvovalnostjo. Imajo pa gasilci v svoji sredini tudi ljudi, ki jim za požrtvovalno delo ni, ki bi pa radi iz te naše lepe organizacije napravili nekaj čisto drugega. Hvala Bogu, so njihove namene pravočasno spoznali.

Leta 1933 se je izvršila reorganizacija gasilstva po novem zakonu. Ta zakon je uveljavila JNS vlada in je z njim hotela jugoslovansko gasilstvo popolnoma poenotiti. Verni pristaši JNSrežima, ki so se leta 1933 prav lahko po metodah režima in s pomočjo tedanjih srezkih načelnikov priklopili na vodstvo slovenskega gasilstva, so hoteli te naše gasilce po svojem vzgojiti. Zato pa ni smel nikdo, ki ni bil takratnemu režimu všeč, priti na kakršnokoli vodilno mesto v gasilskih organizacijah. Predvsem so razdelili gasilce na državne in protidržavne, tako, kakor je pač kateri bil pristaš JNS ali proti njej. Le »državni« so smeli biti poslovalci (predsedniki, poveljniki, starešine) v četah in župah; če so pa gasilci le hoteli izbrati svoje poveljnike in starešine, jim jih niso hoteli potrditi, ampak so jih odstavljali, ali jih celo izključevali kot člane. Z največjim terorjem so gospodarili razni politikanti v gasilskih »činicah«. Niso hoteli sprejemati poštenih naših mož in fantov za člane. Ako je bila ustanovljena kje nova gasilska četa, je niso hoteli sprejeti v zvezo. Samo radi politične »nezanesljivosti« tako niso sprejeli nekoliko tisoč članov in niso potrdili več desetih novo ustanovljenih čet. Pri volitvah leta 1933 in 1935 so morali slovenski gasilci v uniformah iti na volitve, agitirati za JNS in Jevtiča, gasilski avtomobili so pa morali voziti volilce na volišča.

»Jugoslovenci« so si hoteli svoje položaje v slovenskem gasilstvu tudi za bodoče zasigurati. Razpisali so posebne izpite in skušnje za gasilske poslovalce. Izpite in

skušnje bi smeli delati le oni, ki so že sedaj poslovalci; na občnih zborih v januarju ali februarju prihodnjega leta bi pa mogel biti izvoljen le oni, ki ima izpit, torej zopet po večini njihovi ljudje.

Velika večina slovenskih gasilcev je bila proti takemu postopanju in nastalo je med njimi nerazpoloženje proti peščici JNS gasilcev na vodstvu, posebno še, ker to vodstvo vsa leta ni za gasilstvo kot tako prav nič dobrega napravilo. To nerazpoloženje se je še povečalo, ko je vodstvo s prozornim namenom razpisalo izpite za poslovalce. Ni čuda torej, da so slovenski gasilci z zadovoljstvom vzeli na znanje zadnje dogodke v gasilski zajednici in da se sedaj pripravljajo, kako bo-

do pri gasilskih volitvah po zimi pomedli s svojimi dolgoletnimi izkoriščevalci.

Naša dolžnost je bila opozoriti na vse to, ker se je v Sloveniji že splošno smatralo ravno radi opisanih dogodkov, da naši gasilci niso nič drugega, ko neka JNS organizacija in da pošten Slovenec ne more biti gasilec. To mnenje je treba popraviti. Gasilci, člani po četah, so prav poštenu slovenski moške in fantje, vendar jih mnogokrat komandira peščica JNS priganjačev in agitatorjev. Kakor so Slovenci iz politike iztrebili te zajedavce, tako jih morajo tudi gasilci iztrebiti iz svojih vrst. Naše slovenske gasilce čakajo še velike dolžnosti in naloge, na katere se morajo dobro pripravljati, da jim bodo kos. Slovensko gasilstvo mora postati del našega narodnega programa.

V NAŠI DRŽAVI.

Državni proračun predložen skupščini. Finančni minister je predložil narodni skupščini predlog državnega proračuna za leto 1937-38. Proračun znaša 10 milijard 949 milijonov in je od lanskega za 625 milijonov večji. O posameznih postavkah bomo pisali natančneje, ko se bo o proračunu vršila razprava v skupščini in še bodo mogoče katere postavke zvišane ali znižane. Proračun je povečan radi povečanja izdatkov v zvezi z neobhodnimi potrebami narodne obrambe in varnosti države. Najbolj so povečani osebni izdatki za novih 800 učiteljev in suplentov. Dvignili so se izdatki za na novo pozidane bolnice, za zdravnike in bolniško osebje. Znatnejše je povečanje izdatkov za pospeševanje kmetijstva in zboljšanje živinoreje.

Za JRZ sijajno zmagovite volitve v zetski banovini v Črnigori. Zadnje nedeljo je volila v občine zetska banovina v Črnigori. JRZ je dobila od 269 občin 207, to je 70%. Celotna opozicija z neopredeljenimi ima 62 občin, to je 23%. V 12 okrajih je dobila JRZ sploh vse občine.

JNS vekomaj! Objesten JNSar je rekel, da bo JNS vekomaj. Prištevati pa ni, na kak način bo vekomaj. Mi pa vemo in lahko rečemo, da bo JNS ostala vekomaj v najslabšem spominu. JNS režim je bil sličen pijanemu zapravljenemu gospodarju, ki po neumnosti vse zapravlja, žena in otroci pa morajo biti tihi, če tudi trpijo hudo pomanjkanje ter se ne smejo zglasiti, drugače so tepeni. Slično je bilo pod JNS režimom. Uvedel se je strog

centralizem in vpeljala se je razna monopolizacija. Samo v enem mestu naj bi vse bilo združeno, po drugih mestih bi morali prositi za miloščino ali pocepati. Kdor je kaj govoril o samoupravi ali avtonomiji, je bil kot Jugoslaviji nevaren človek zaprt. Prav žalostni časi so bili. Ko pa so dobili pametni JRZ moške moč in je JNS režim preminul, je nastala svoboda. Po nedolžnem zaradi prisilnega režima zaprti moške so bili oproščeni in Jugoslavija je dobila med državami večjo veljavo. Da, JNS režim je preminul in ostal bo vekomaj v najslabšem spominu.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrijski zunanji minister v Berlinu. Avstrijski zunanji minister dr. Schmidt se je pripeljal 19. t. m. s svojim spremstvom v Berlin, kjer se je razgovarjal z nemškim kanclerjem Hitlerjem in zunanjim ministrom Neurathom. Avstrija pričakuje od tega poseta gospodarske koristi.

Razočarani Madžari. Pisali smo, kako je naglasil Mussolini v svojem govoru v Milanu, da bi bilo treba zaradi znatnega števila Madžarov v Podonavju spremeniti mirovno pogodbo v korist Madžarske. Za to izjavo so bili Madžari navdušeni in so popražali še Nemce, kakih misli so oni glede madžarske meje napram Jugoslaviji. Nemčija je odgovorila, da je zoper vsako spremembo mej Madžarske.

Tudi Bolgari se bodo oborožili. Proti mirovni pogodbi se je prva do zob oborožila Nemčija, za njo Avstrija, na pol že tudi Madžarska in v najnovejšem času je začela naročati v inozemstvu Bolgarija vojaška letala, dasi ji je to izrecno prepovedano po mirovni pogodbi.

Nemčija zavrgla zadnja določila verzajske mirovne pogodbe. Nemčija je jav-